

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Βαθμός ασφαλείας:
Βαθμός προτεραιότητας:
Να διατηρηθεί ως :
Κοζάνη 28/02/2020
Αριθμ. πρωτ.: 6177

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ : ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ : ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ
Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Νίκης 1
Ταχ. Κωδ. : 50131
Πληροφορίες : Πινίδου Κυριακή
Τηλέφωνο : 2461350311-312
E-mail : kozani@cityofkozani.gr

ΠΡΟΣ: ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΝΑΝΟΥ ΤΣΟΝΤΖΑ 3
50131 ΚΟΖΑΝΗ
E:info@peddm.gov.gr

Θέμα: «Αποστολή προτάσεων σχετικά με την επικείμενη απολιγνιτοποίηση».

Σας αποστέλλουμε συνημμένα, τις προτάσεις του Δήμου Κοζάνης, σχετικά με τις δραματικές εξελίξεις από την επικείμενη απολιγνιτοποίηση.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΜΑΛΟΥΤΑΣ ΛΑΖΑΡΟΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΑΙΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑΛΙΓΝΙΤΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Ο κυβερνητικός σχεδιασμός για την ηλεκτροπαραγωγή στη χώρα μας όπως αποτυπώνεται στο ΕΣΕΚ που υποβλήθηκε για έγκριση στην Ε.Ε. και στο Business Plan της ΔΕΗ είναι μια **επιλογή καταστροφική για την περιοχή του ενεργειακού άξονα Φλώρινας – Αμυνταίου – Πτολεμαΐδας – Κοζάνης**, αφού αυτός εξαγγέλθηκε **χωρίς καμιά προετοιμασία και σχεδιασμό, χωρίς κανένα διάλογο με τις τοπικές κοινωνίες και χωρίς καμιά απολύτως διασφάλιση μιας δίκαιης μετάβασης στη μετά τον λιγνίτη εποχή.**

Πέρα από τις ενστάσεις μας για το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα (τερματισμός λειτουργίας όλων των λειτουργούντων σήμερα ΑΗΣ έως το 2023), την επάρκεια των πόρων για την χρηματοδότηση της αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου της περιοχής και την απουσία αναπτυξιακού σχεδίου, είναι κρίσιμο να τονίσουμε πως η ΔΕΗ Α.Ε. οφείλει να υλοποιήσει τις υποχρεώσεις της προς την περιοχή, οι οποίες απορρέουν από τη νομοθεσία, από τις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης αλλά και από τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει κατά το παρελθόν.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την υλοποίηση του εγχειρήματος της δίκαιης μετάβασης είναι:

1. Αναπτυξιακή ρήτρα

Θέσπιση ειδικής αναπτυξιακής ρήτρας που θα συναρτά το χρονικό ορίζοντα απόσυρσης των λιγνιτικών μονάδων και την κατάργηση των θέσεων εργασίας που αυτή συνεπάγεται με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ώστε να διασφαλίζεται ο ρυθμός ανάπτυξης. Σε περίπτωση καθυστερήσεων κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης (Master Plan), θα μετατίθεται ανάλογα κι ο χρονικός ορίζοντας παύσης των λιγνιτικών δραστηριοτήτων για το μέλλον. Βασική αρχή είναι πρώτα η δημιουργία θέσεων εργασίας και έπειτα η σταδιακή απόσυρση των λιγνιτικών δραστηριοτήτων. Πρώτα η δημιουργία εναλλακτικής πηγής τροφοδοσίας θερμικής ενέργειας των Τ/Θ και μετά παύση της λειτουργίας των ΑΗΣ που τις τροφοδοτούν σήμερα.

2. Περιοχή ελκυστική για επενδύσεις / Απασχόληση

Άμεση θέσπιση ενός πλέγματος κινήτρων ώστε να καταστεί η περιοχή ελκυστική σε εγχώριες και ξένες επενδύσεις. Τα κίνητρα αυτά μπορούν να έχουν τη μορφή φορολογικών απαλλαγών, διευκολύνσεων κατά την εγκατάσταση, επιτάχυνση διαδικασιών αδειοδότησης, εγγυήσεις και πρόσβαση των νέων επιχειρήσεων σε χρηματοδοτήσεις κ.α. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η δημιουργία νέων βιώσιμων θέσεων εργασίας, προτού μειωθεί περαιτέρω η λιγνιτική δραστηριότητα η οποία αναμένεται να δημιουργήσει χιλιάδες ανέργους. Ανάγκη στήριξης υφιστάμενων παραγωγικών μονάδων που η δραστηριότητά τους και η επιβίωσή τους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη ΔΕΗ ΑΕ.

3. Συμμετοχικές διαδικασίες στο σχεδιασμό

Η απόφαση για την κατάρτιση της αναπτυξιακής στρατηγικής, αφορά πρωτίστως την τοπική κοινωνία και κατ' επέκταση τους τοπικούς φορείς (ΟΤΑ, επιμελητήρια, κλπ). Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει απαραίτητως να διασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή των τοπικών φορέων τόσο κατά τη φάση διαβούλευσης, όσο και κατά το στάδιο λήψης αποφάσεων, διότι αυτοί θα κληθούν να αναλάβουν δράσεις και να υλοποιήσουν προγράμματα, υποστηρίζοντας το σχέδιο δίκαιης μετάβασης.

4. Αύξηση της οικονομικής στήριξης

Καθώς η απώλεια του τοπικού εισοδήματος και των άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας αναμένεται να επηρεάσει δραματικά τους αναπτυξιακούς δείκτες, καθίσταται απαραίτητη η περαιτέρω αύξηση της χρηματοδοτικής στήριξης με τη μορφή επιχορηγήσεων και όχι δανείων. Στο πλαίσιο αυτό διεκδικούμε δικαιότερη κατανομή πόρων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, επιπλέον πόρους από το νέο ΕΣΠΑ και διεύρυνση των επιλέξιμων έργων χρηματοδότησης ώστε να περιλαμβάνουν έργα αεριοδότησης της περιοχής (π.χ. συστήματα τηλεθέρμανσης) καθώς και αυξημένους πόρους από εθνικά χρηματοδοτικά εργαλεία.

Επιπροσθέτως προτείνεται η θεσμοθέτηση ενός ειδικού αναπτυξιακού τέλους κατά πάγιο τρόπο (το 6% του ποσού των πλειστηριασμών δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου) στις περιοχές υπό μετάβαση ώστε να καλυφθεί το χρηματοδοτικό κενό που θα προκύψει από την απώλεια των τελών ανάπτυξης βασισμένων στη λιγνιτοπαραγωγή. Στόχος της στήριξης αυτής είναι η αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων μέχρι την ολοκλήρωση του Σχεδίου μετάβασης και η στήριξη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

5. Συγκριτικά πλεονεκτήματα περιοχής

Το νέο αναπτυξιακό μοντέλο της περιοχής θα βασιστεί στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που αυτή διαθέτει, τα οποία θα συνεισφέρουν θετικά και θα ενισχύσουν την εδραίωσή του. Τα πλεονεκτήματα αυτά μεταξύ άλλων είναι:

- Διαθέσιμες εκτάσεις που προήλθαν από τις απαλλοτριώσεις, για διάφορες χρήσεις έπειτα από κατάλληλο χωροταξικό σχεδιασμό
- Μεγάλη εμπειρία στη διαχείριση και επεξεργασία απορριμμάτων και αστικών αποβλήτων, καθώς και ευκαιρίες στον τομέα της κυκλικής οικονομίας
- Έμπειρο και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στους τομείς παραγωγής και διαχείρισης ενέργειας καθώς και στις εξορυκτικές δραστηριότητες
- Πλούσιο υδάτινο δυναμικό
- Κοιτάσματα λιγνίτη για εξωηλεκτρική αξιοποίηση
- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας και ερευνητικά κέντρα με εμπειρία στα ενεργειακά

6. Δίκτυα / συγκοινωνίες

Καθίσταται απαραίτητη η ολοκλήρωση των κάθετων οδικών αξόνων στην Εγνατία Οδό (Κοζάνη- Φλώρινα -Νίκη (Α27) και Κοζάνη – Λάρισα (ΕΟ3)) καθώς και η σιδηροδρομική διασύνδεση της περιοχής με τα μεγάλα αστικά και εμπορικά κέντρα της Ελλάδας και της Ευρώπης.

Αναβάθμιση του ρόλου και των υποδομών του αεροδρομίου Κοζάνης.

7. Διασφάλιση λειτουργίας τηλεθέρμανσης

Διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας και βιωσιμότητας της τηλεθέρμανσης. Να μην διακοπεί η τροφοδοσία των συστημάτων τηλεθέρμανσης από τις υφιστάμενες πηγές, αν προηγουμένως δεν διασφαλιστεί η υποκατάσταση της πηγής ενέργειας για την απρόσκοπτη τροφοδοσία και λειτουργία τους. Θέσπιση μηχανισμού ανάκτησης των ήδη επενδεδυμένων κεφαλαίων από τους φορείς λειτουργίας τους, που ακόμη δεν έχουν αποσβεσθεί λόγω της ακούσιας μεταβολής του αναπτυξιακού τους προγράμματος.

8. Εκπαίδευση / έρευνα / νεανική επιχειρηματικότητα

Υποστήριξη δράσεων και έργων που θα επενδύουν στη νεολαία (θερμοκοιτίδες, εκπαίδευση) και θα συνδέουν τη γνώση με την εφαρμογή ενισχύοντας και ενθαρρύνοντας τη συνεργασία των επιχειρήσεων με το Πανεπιστήμιο και τα Ερευνητικά Κέντρα. Ενίσχυση του ρόλου του Πανεπιστημίου ώστε να καταστεί διεθνώς αναγνωρίσιμο και ανταγωνιστικό με στόχο τον επαναπατρισμό Ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού. Η κυβέρνηση οφείλει να ενισχύσει το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας με συγκριτικά πλεονεκτήματα (στο πλαίσιο του ρόλου που αυτό θα επιτελέσει για το μετασχηματισμό της τοπικής οικονομίας) έτσι ώστε να καταστεί διεθνώς ανταγωνιστικό (όπως με τη λειτουργία ξενόγλωσσων τμημάτων για την προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών, ενίσχυση έρευνας, κ.α.)

9. Αγροτική ανάπτυξη

Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας στον πρωτογενή τομέα μέσω της αναδιάρθρωσης καλλιεργειών, επενδύσεις σε καθετοποιημένους τρόπους παραγωγής, ανάπτυξη και υλοποίηση δικτύων των μεγάλων αρδευτικών έργων της περιοχής, αγροτικής οδοποιίας, ηλεκτροδότησης αγροκτηνοτροφικών επιχειρήσεων, προστασίας αγροδιατροφικών προϊόντων κλπ.

10. Ψηφιακός μετασχηματισμός / Επενδύσεις σε τομείς τεχνολογικής αιχμής

Η περιοχή πρέπει να εξυπηρετείται από υψηλής ποιότητας ευρυζωνικά δίκτυα νέας γενιάς προκειμένου να καλύπτει τις ανάγκες της εκπαιδευτικής (Πανεπιστήμιο, ερευνητικά κέντρα) αλλά και της επιχειρηματικής κοινότητας. Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και υφιστάμενων υποδομών, για την προσέλκυση και εγκατάσταση επενδύσεων στην τομείς αιχμής όπως είναι ο τομέας της αποθήκευσης ενέργειας και η διαχείριση ψηφιακών δεδομένων.

11. Διακρατικές συμφωνίες για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων

Πρωώθηση και σύναψη από την κυβέρνηση, διακρατικών συμφωνιών στον τομέα των στρατηγικών επενδύσεων σε έργα και υποδομές τεχνολογίας αιχμής (βάσεις δεδομένων {big data}, ανάπτυξη συστημάτων αποθήκευσης και συσσώρευσης ενέργειας κ.α.) ώστε να εγκατασταθούν επιχειρήσεις στην περιοχή στις οποίες θα παρέχονται αυξημένες εγγυήσεις και προστασία στο επίπεδο των επενδύσεων.

12. Ανάπτυξη δικτύων φυσικού αερίου

Συνιστά ύψιστη προτεραιότητα η ενεργειακή επάρκεια και ασφάλεια της περιοχής. Για το λόγο αυτό η απόσυρση των λιγνιτικών μονάδων πρέπει να συνδυαστεί με την παράλληλη προώθηση του φυσικού αερίου ως ενδιάμεσου καυσίμου για την απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος, καθώς και των ΑΠΕ. Η αεριοδότηση της περιοχής πρέπει να εξυπηρετεί, πέρα από τις οικιακές χρήσεις, τη λειτουργία των τηλεθερμάνσεων αλλά και κάθε είδους βιομηχανική και παραγωγική χρήση.

13. Δράσεις / έργα / υποδομές, που καθιστούν την περιοχή ελκυστική και ασφαλή

Χρηματοδότηση έργων αστικής ανάπτυξης, αναπλάσεων, δημιουργίας κοινόχρηστων χώρων, πολιτιστικών και αθλητικών υποδομών, έργων που καθιστούν την περιοχή προορισμό και πόλο προσέλκυσης επενδύσεων και νέων κατοίκων. Υλοποίηση έργων που δημιουργούν και εμπεδώνουν αίσθημα ασφάλειας στους πολίτες σε τομείς όπως η υγεία (νέο Νοσοκομείο) αλλά και στον τομέα της διαβίωσης με ποιοτικούς όρους. Ιδιαίτερη μέριμνα είναι

αναγκαία για οικισμούς πλησίον της λιγνιτικής δραστηριότητας που η επιβίωσή τους εξαρτάται από αυτήν.

14. Διασφάλιση προϋποθέσεων υλοποίησης

Έχοντας σαν δεδομένο τις υφιστάμενες δυνατότητες των τοπικών φορέων και κυρίως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις διοικητικές, διαχειριστικές και τεχνικές απαιτήσεις τόσο στο στάδιο του σχεδιασμού όσο και στο στάδιο εφαρμογής του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, κρίνεται απαραίτητη η ενίσχυσή τους με πόρους και μέσα, αλλά και η υποστήριξή τους από κατάλληλες και επαρκείς δομές, μηχανισμούς εφαρμογής και τεχνική βοήθεια.